

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/233/2022
Identifikačné číslo spisu:	1315211558
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1315211558.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/ Q.. V. V., A., Š. XX, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu J.. J. V., R., R. XXX, 2/ Q. V., A., V. XX, zastúpeného žalobcom 1/ J. proti žalovanému P. V., A., A. XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holíč, s. r. o., Bernolákovo, Poľovnícka 4, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o zaplatenie 2 329,73 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16C/379/2015, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2021 č. k. 9Co/89/2020-464, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 23. júla 2019 č. k. 16C/379/2015-178 žalobu zamietol, priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a návrh žalobcov na prerušenie konania zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo 7. októbra 2021 sp. zn. 9Co/89/2020 rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a vo výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdil (výrok I.), odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania odmietol (výrok II.), žalovanému priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok III.) a návrh žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie odvolacieho konania zamietol (výrok IV.).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie nemajúce zákonné náležitosti; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Súd prvej inštancie uznesením zo 4. marca 2022 č. k. 16C/379/2015-511 (ďalej len „výzva“) vyzval žalobcu 1/, aby v súdom určenej lehote predložil dovolanie spísané advokátom, spolu s osobitným plnomocenstvom udeleným advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní tak, aby dovolanie spĺňalo náležitosti vyžadované CSP.

4.1. Prvú žiadosť o predĺženie lehoty na doplnenie dovolania o 20 dní odôvodnil žalobca 1/ tým, že bol pozitívne testovaný na ochorenie COVID-19, pričom k žiadosti priložil fotografiu domáceho samotestu na COVID-19, bez lekárskeho alebo iného potvrdenia. Po tom, čo súd vyhovel žiadosti žalobcu 1/ na predĺženie sudcovskej lehoty na doplnenie plnej moci, bola súdu opätovne doručená 21. apríla 2022 žiadosť o predĺženie lehoty na doplnenie o ďalších 20 dní. Po vyhovení súdom, žalobca opätovne 20. mája 2022 žiadal súd o predĺženie o ďalších 20 dní, z dôvodu, že nebol schopný si zabezpečiť advokátske zastúpenie v dovolacom konaní. Žalobca 1/ do dnešného dňa nepredložil dovolanie spísané advokátom spolu s plnomocenstvom na zastupovanie v dovolacom konaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

6. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

8. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020)

9. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

10. Dovolateľ bol v rozsudku Krajského súdu v Bratislave, z 7. októbra 2021 sp. zn. 9Co/89/2020 riadne poučený podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1). I napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu a výzve zo 4. marca 2022 na doloženie dovolania spísaného advokátom a plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľ k podanému dovolaniu zo 4. februára 2022, ktoré spísal sám, nepriložil plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu 1/ podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

12. Z dôvodu odmietnutia dovolania podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd na žiadosť žalobcu 1/ z 23. decembra 2022 na prerušenie konania neprihliadol.

13. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania mu však najvyšší súd nepriznal, nakoľko mu žiadne preukázateľné nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.